

ผลของการใช้ตัวแบบในนิทานหุ่นมือต่อการลดพฤติกรรมก้าวร้าวในเด็กวัยก่อนเข้าโรงเรียน



นางสาวรังสิมา สีนะพงษ์พิพิธ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974-637-207-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

EFFECT OF MODELING IN PUPPET SHOW ON REDUCING AGGRESSIVE BEHAVIOR
IN PRESCHOOL CHILDREN

Miss Rangsimā Seenapongpipit

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Development Psychology

Graduate School

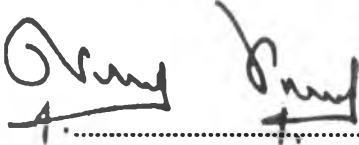
Chulalongkorn University

Academic Year 1997

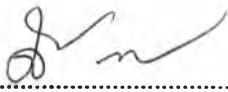
ISBN 974-637-207-6

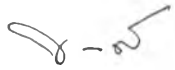
วิทยานิพนธ์ ผลของการใช้ตัวแบบในนิทานหุ่นมือต่อการลดพฤติกรรมก้าวร้าวในเด็ก
วัยก่อนเข้าโรงเรียน
โดย นางสาวรังสิมา สีนะพงษ์พิพิธ
สาขาวิชา จิตวิทยาพัฒนาการ
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต



.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ สุภวัฒน์ ชุตินวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์


.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ศีราวงศ์ ทับสายทอง)


.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์)


.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต)


.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร. พรรณระพี ชลวนิช)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

รังสิมา สีนะพงษ์พิพิธ : ผลของการใช้ตัวแบบในนิทานหุ่นมือต่อการลดพฤติกรรมก้าวร้าว
ในเด็กวัยก่อนเข้าโรงเรียน (EFFECT OF MODELING IN PUPPET SHOW ON
REDUCING AGGRESSIVE BEHAVIOR IN PRESCHOOL CHILDREN) อ.ที่ปรึกษา
: รศ.ดร.พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์, 107 หน้า. ISBN 974-637-207-6

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาผลของการใช้นิทานประกอบหุ่นมือที่แสดงทักษะ
ทางสังคมที่เหมาะสมที่มีต่อการลดพฤติกรรมก้าวร้าวในเด็กวัยก่อนเข้าโรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียน ระดับชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนอนุบาล
พุทธรักษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 20 คน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยร้อยละของพฤติกรรมก้าวร้าวสูงกว่า 60%
ของช่วงเวลาการสังเกต แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย
กลุ่มทดลองได้ดูตัวแบบในนิทานประกอบหุ่นมือที่แสดงทักษะทางสังคมที่เหมาะสม และกลุ่มควบคุม
ได้ดูนิทานประกอบหุ่นมือตามแบบเรียน

การวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 4 ระยะ ใช้การทดลองแบบมีกลุ่มควบคุม แบ่งเป็นระยะก่อนทดลอง,
ระยะทดลอง, ระยะหลังทดลอง และระยะติดตามผล ใช้เวลาดำเนินการทั้งหมด 8 สัปดาห์ สัปดาห์
ละ 5 วัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสังเกตพฤติกรรมก้าวร้าว มีค่าความสอดคล้อง
ระหว่างผู้สังเกตตั้งแต่ 80% ขึ้นไป และนิทานประกอบหุ่นมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สถิติที่ใช้ในการ
วิเคราะห์ข้อมูลคือ Two-Way ANOVA

ผลการวิจัยพบว่า

1. เด็กที่มีระดับพฤติกรรมก้าวร้าวสูงที่ได้ดูตัวแบบในนิทานประกอบหุ่นมือที่แสดงทักษะ
ทางสังคมที่เหมาะสมจะมีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงมากกว่าเด็กที่มีระดับพฤติกรรมก้าวร้าวสูงที่ได้ดู
นิทานประกอบหุ่นมือตามแบบเรียนทั้งในระยะหลังทดลองและติดตามผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05
2. เด็กที่มีระดับพฤติกรรมก้าวร้าวสูงที่ได้ดูตัวแบบในนิทานประกอบหุ่นมือที่แสดงทักษะ
ทางสังคมที่เหมาะสมจะมีพฤติกรรมก้าวร้าวในระยะหลังทดลอง และติดตามผล ลดลงกว่าระยะก่อน
ทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา
สาขาวิชา จิตวิทยาพัฒนาการ
ปีการศึกษา 2540

ลายมือชื่อนิสิต รังสิมา สีนะพงษ์พิพิธ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C742697 DEVELOPMENTAL PSYCHOLOGY

: MAJOR

KEY WORD: MODELING / AGGRESSIVE BEHAVIOR / PRESCHOOL CHILDREN

RANGSIMA SEENAPONGPIPIT : EFFECT OF MODELING IN PUPPET SHOW
ON REDUCING AGGRESSIVE BEHAVIOR IN PRESCHOOL CHILDREN.

THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. PUNTIP SIRIVUNNABOOD, PH.D. 107 pp.

ISBN 974-637-207-6

The purpose of this research was to study the effect of modeling in puppet show on reducing aggressive behavior in preschool children.

The subjects were 20 aggressive preschool children in class of the kindergarten 3 of Putharaksa Kindergarten School, Bangkok Metropolis. The subjects who have percent interval of aggressive behavior observation higher than sixty percents were randomly selected into the experimental group and the control group, ten students each. The experimental group was assigned to watch the appropriate social skill modeling in puppet show in the composed stories while the control group watched modeling in puppet show in the stories from text books.

The control group and the experimental group were divided into four phases : pre-experimental, experimental, post-experimental and follow-up periods. The treatment in both groups were carried for 8 weeks and 5 days per week.

The instrument used in this research was the observational aggressive check list developed by the researcher for the preschooler with the Interobserver Reliability of .86. The researcher also developed the stories for modeling in puppet show. The hypothesis of this research was tested by Two-Way ANOVA.

The results showed that :

1. The group of preschool children with high aggressive behavior who watched the appropriate social skills in puppet show in the composed stories showed significantly reducing aggressive behavior than the group of preschool children with high aggressive behavior who watched modeling in puppet show in the stories from text books both in post-experimental period and the follow-up period.

2. The preschool children with high aggressive behavior who watched the appropriate social skills in puppet show in the composed stories showed significantly reducing aggressive behavior both in post-experimental period and the follow-up period.

ภาควิชา.....

ลายมือชื่อ นิสิต..... *รังสิมา* *seenapongpipit*

สาขาวิชา..... จิตวิทยาพัฒนาการ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *จ. พ.*

ปีการศึกษา..... 2540

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ ที่ได้ให้สิ่งดีๆ ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา คอยให้คำแนะนำ และการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการทำวิทยานิพนธ์ แก่ผู้วิจัยจนทำให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงได้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณและความกรุณาของอาจารย์จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาจิตวิทยาทุกท่าน โดยเฉพาะ รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญพิไล ฤทธาคณานนท์ รองศาสตราจารย์ ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร รองศาสตราจารย์ ศิราภรณ์ ทับสายทอง รองศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภามิต อาจารย์ ดร.พรรณระพี ชลวณิช และอาจารย์ ชูพงศ์ ปัญจะมวัต ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ รวมทั้งให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ อันเป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณคุณครูใหญ่โรงเรียนอนุบาลพุทธรักษา คุณครูและนักเรียนโรงเรียนอนุบาลพุทธรักษา ที่ให้ความอนุเคราะห์ และอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ขอขอบคุณ คุณวิไลรัตน์ ชัชชวลิตกุล คุณยุวดี ทัดตินาพานิช คุณเยาวเรศ สุมน ที่ที่ดีที่สุดในที่คอยให้ความช่วยเหลือ คำแนะนำในทุกเรื่อง และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้จนสำเร็จลงได้ ขอขอบคุณ คุณหยาดรุ่ง กลั่นประเสริฐ คุณกุลณี เหล่าธนาสิน คุณอรอนงค์ สุขลาภวนิชย์ นพ.ภาณุ มัชฌมจันทร์ และเพื่อนๆ ทุกคน ที่คอยให้คำแนะนำ และกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

และเนื่องจากทุนการวิจัยครั้งนี้บางส่วนได้รับมาจากทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ คุณฉัฐวุฒิ มัชฌมจันทร์ ผู้ซึ่งให้ความรัก ความห่วงใยอาทร คำแนะนำและความช่วยเหลือ ตลอดจนเป็นกำลังใจที่สำคัญอย่างยิ่งที่ทำให้ผู้วิจัยมีกำลังใจตลอดเวลาที่ผ่านมา

และสุดท้ายขอขอบพระคุณอย่างที่สุด สำหรับ คุณพ่อ คุณแม่ คุณยาย คุณป้า คุณน้า พี่น้องทุกคนที่บ้าน ที่ให้ความรัก ความห่วงใย และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา จนผู้วิจัยสามารถทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้จนสำเร็จ

รังสิมา สีนะพงษ์พิพิธ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญแผนภูมิ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	3
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	22
สมมุติฐานในการวิจัย.....	23
คำจำกัดความที่ใช้.....	23
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	25
2 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	26
กลุ่มตัวอย่าง.....	26
วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	26
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	28
วิธีดำเนินการวิจัย.....	32
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
3 ผลการวิจัย.....	36
4 อภิปรายผลการวิจัย.....	57
5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	61
รายการอ้างอิง.....	64

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก.....	70
ข.....	73
ค.....	103
ง.....	105
ประวัติผู้เขียน.....	107

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงค่าเฉลี่ยร้อยละของช่วงเวลาการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าว ในระยะก่อนทดลอง ระยะหลังทดลอง และ ระยะติดตามผล ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมจากการสังเกตเป็นเวลา 5 วัน ในแต่ละระยะ.....	37
2 แสดงค่าเฉลี่ยร้อยละและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของร้อยละของช่วงเวลาการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวในระยะก่อนทดลอง ระยะหลังทดลอง และ ระยะติดตามผล ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	38
3 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของร้อยละของช่วงเวลาการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในช่วงระยะเวลาที่ทำการสังเกตพฤติกรรมก้าวร้าว ใน 3 ระยะ คือ ระยะก่อนทดลอง ระยะหลังทดลอง และระยะติดตามผล.....	39
4 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยร้อยละของช่วงเวลาการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าว ในระยะหลังทดลอง ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม.....	40
5 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยร้อยละของช่วงเวลาการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าว ในระยะติดตามผล ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม.....	41
6 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยร้อยละของช่วงเวลาการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวในกลุ่มทดลอง.....	42

สารบัญแผนภูมิ (ต่อ)

รูปที่	หน้า
14 แสดงคำร้อยละของช่วงเวลาการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวในระยะก่อนทดลอง ระยะหลังทดลอง และระยะติดตามผลของกลุ่มควบคุมคนที่ 2.....	51
15 แสดงคำร้อยละของช่วงเวลาการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวในระยะก่อนทดลอง ระยะหลังทดลอง และระยะติดตามผลของกลุ่มควบคุมคนที่ 3.....	52
16 แสดงคำร้อยละของช่วงเวลาการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวในระยะก่อนทดลอง ระยะหลังทดลอง และระยะติดตามผลของกลุ่มควบคุมคนที่ 4.....	52
17 แสดงคำร้อยละของช่วงเวลาการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวในระยะก่อนทดลอง ระยะหลังทดลอง และระยะติดตามผลของกลุ่มควบคุมคนที่ 5.....	53
18 แสดงคำร้อยละของช่วงเวลาการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวในระยะก่อนทดลอง ระยะหลังทดลอง และระยะติดตามผลของกลุ่มควบคุมคนที่ 6.....	53
19 แสดงคำร้อยละของช่วงเวลาการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวในระยะก่อนทดลอง ระยะหลังทดลอง และระยะติดตามผลของกลุ่มควบคุมคนที่ 7.....	54
20 แสดงคำร้อยละของช่วงเวลาการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวในระยะก่อนทดลอง ระยะหลังทดลอง และระยะติดตามผลของกลุ่มควบคุมคนที่ 8.....	54
21 แสดงคำร้อยละของช่วงเวลาการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวในระยะก่อนทดลอง ระยะหลังทดลอง และระยะติดตามผลของกลุ่มควบคุมคนที่ 9.....	55
22 แสดงคำร้อยละของช่วงเวลาการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวในระยะก่อนทดลอง ระยะหลังทดลอง และระยะติดตามผลของกลุ่มควบคุมคนที่ 10.....	55